

[Landbrugsministeren]

indføjet i landbrugsloven i 1973 sammen med kravet om, at erhververen skulle tage fast bopæl på ejendommen. De nye bestemmelser tog sigte på at modvirke den tendens, der havde vist sig, til, at der i stadig større udstrækning fandt opkøb af landbrugsejendomme sted af ikke-landmænd. Denne udvikling kulminerede i 1973, hvor ikke-landmænds køb udgjorde 54 pct. af det totale salg af landbrugsejendomme. De nye bestemmelser tog endvidere sigte på at lægge en dæmper på den stigning i ejendomspriserne, der var en følge af den stærke efterspørgsel efter landbrugsejendomme, og som man fandt rummede alvorlige perspektiver for landbrugets generationsskifte og strukturudviklingen inden for landbruget.

De ændringer af landbrugsloven, der blev gennemført i 1978 – i parentes bemærket: som det konservative folkeparti tilsluttede sig – herunder kravet om landbrugsuddannelse, hvilede på de samme synspunkter som dem, der var lagt til grund for ændringerne af landbrugsloven i 1973. Det er min opfattelse, at de synspunkter, der blev lagt til grund for ændringerne af landbrugsloven i 1973 og i 1978, fremdeles må lægges til grund for lovgivningen på dette område, og det fremsatte forslag bør derfor afvises.

Med hensyn til det af forslagsstillerne anførte, at kravene om jordbrug som væsentligste erhverv og landbrugsuddannelse kan medføre, at landbruget undrages investeringskapital, vil jeg sige, at ikke-landmænds erhvervelse af en landbrugsejendom ofte sker med henblik på ejendommens anvendelse til lystbrug eller som inflationssikring af kapital. Grupper med store løbende indkomster og høj marginalsat vil nemlig til en vis grad kunne se stort på, om den erhvervede ejendom kan give et afkast, så længe en væsentlig del af et eventuelt underskud finansieres gennem skattemæssige fradrag i indtægten fra andet erhverv.

Der er da også erfaring for, at de investeringer, der er foretaget af ikke-landmænd i landbruget, kun i begrænset omfang er kommet den animalske produktion til gode, fordi der alene er investeret i mere hobbyprægede anlæg, og fordi det væsentligste formål med erhvervelsen som nævnt har været at inflations sikre kapitalen. Det vil derfor ikke bidrage til en afhjælpning af landbrugets vanskelige økonomiske situation på længere sigt at

ophæve landbrugslovens krav om væsentligste erhverv og landbrugsuddannelse.

Jeg vil imidlertid ikke afvise, at der i den foreliggende vanskelige økonomiske situation kan være grund til en vis lempelse af den nuværende dispensationspraksis, hvorefter personer uden egentlig tilknytning til jordbrugserhvervet normalt ikke vil kunne forvente at få tilladelse til at erhverve en landbrugsejendom, der udgør en bæredygtig driftsenhed. Lempelsen kan ske ved, at der gives tilladelse til køb af landbrugsejendomme i tilfælde, hvor det godtgøres, f. eks. ved fremlæggelse af investeringsplaner, at ansøgeren enten straks eller i løbet af kortere tid vil have jordbrug som væsentligste erhverv.

Jeg vil i øvrigt ikke afvise, at landbrugslovens bestemmelser i nogen grad griber ind i den enkelte landmands dispositionsfrihed, men det er min bestemte opfattelse, at det er nødvendigt med en vis beskyttelse af landbruget, såfremt det selvejede landbrug i hvert fald for egentlige landmænd skal kunne bevares.

Westh (S):

Lovforslaget betyder, at ikke-landmænd vil få ret til uden videre at købe landbrugsejendomme. Forslaget bryder derved med princippet i den nugældende landbrugslov om, at det er de uddannede landmænd, der skal leve af landbrug, der har forsteret til at købe landbrugsejendomme.

Mange af de alvorlige økonomiske problemer, landbruget kæmper med, stammer fra de alt for høje ejendomspriser, mange har måttet betale for deres ejendomme, som bl. a. blev fremkaldt af ikke-landmænds eller rettere bylandmænds opkøb af landbrugsejendomme. Inden ændringerne af landbrugsloven i 1973, hvor hovederhvervskravet blev indført, udgjorde bylandmændenes opkøb over 50 pct. af alle handler, og indtil kravet om uddannelse blev indført, udgjorde bylandmændenes køb 30-40 pct. af alle køb. Hvis man kan tale om lyspunkter i den nuværende situation på landbrugsområdet, så er det, at de unge, der etablerer sig nu, giver en langt mere realistisk pris for de ejendomme, de overtager. Prisen fastsættes nu i langt højere grad ud fra produktionsmæssige betragtninger og ikke ud fra forventninger om